

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Pastuszko

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w Warszawie w dniu 18 czerwca 2026 r.
w przedmiocie wniosku T. spółki jawnej w K. (poprzednio [...])
o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Kamila Zaradkiewicza
wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie I CSK 713/25
z powództwa M. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w
G.
przeciwko T. spółce jawnej w K. (poprzednio [...])
o zapłatę

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

Pismem z 28 kwietnia 2025 r. T. spółka jawna w K. (dalej: „wnioskodawczyni”), reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika na podstawie art. 29 § 5 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (dalej: „u.SN”), wniosła o stwierdzenie, że sędzia Sądu Najwyższego nie spełnia w sprawie I CSK 713/25 wymogów niezawisłości i bezstronności sędziowskiej oraz o wyłączenie go od rozpoznania niniejszej sprawy zawisłej na skutek skargi kasacyjnej wniesionej przez skarżącą od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 6 września 2024 r. o sygn. V AGa 434/22. Jednocześnie wnioskodawczy wniosła o przeprowadzenie dowodów wskazanych we wniosku.

Uzasadniając wniosek, wnioskodawczynie wskazała na powołanie sędziego na urząd sędziego Sądu Najwyższego przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa uchwałą nr 330/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r. Następnie przywołała uchwałę połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23.01.2020 r., sygn. BSA 1-4110-1/20 i wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 3 lutego 2022 r.

Wnioskodawczynie zasygnalizowała, że jeden z zarzutów skargi kasacyjnej dotyczy zarzutu nieważności postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach i zawiera analogiczną argumentację.

W dalszej części uzasadnienia wnioskodawczynie zaznaczyła, że – jak wynika z załączonych do wniosku wypowiedzi sędziego na portalu [...] – jest on osobą zaangażowaną politycznie w dyskusjach dotyczących funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i używa języka o dużym nasileniu emocjonalnym, a jego wypowiedzi nie mają charakteru rzeczowych polemiki, lecz stanowią formę udziału w walce politycznej, co w jej ocenie – jest nie do zaakceptowania z punktu widzenia zasady apolityczności, niezawisłości i niezależności sędziowskiej.

Wobec powyższego, zdaniem wnioskodawczynie zachodzą wątpliwości co do spełnienia przez sędziego standardów niezawisłości i bezstronności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w art. 29 § 7 u.SN, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Wniosek o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto powinien zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą

przesłanki określone w art. 29 § 5 u.SN oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie (art. 29 § 9 u.SN).

Według art. 29 § 10 u.SN wniosek niespełniający tych wymagań podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

Na wstępie należy zaznaczyć, że we wniosku, o którym stanowi art. 29 § 5 u.SN, konieczne jest kumulatywne przytoczenie i wykazanie dwóch rodzajów okoliczności świadczących o braku niezawisłości i bezstronności sędziego: (1) okoliczności towarzyszących jego powołaniu oraz (2) jego postępowania po powołaniu.

W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego podnoszono już, że skoro w założeniu ustawodawcy wniosek, o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN, ma zmierzać do stwierdzenia niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów (naruszenia standardu) niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie, nie będzie wystarczające przytoczenie okoliczności towarzyszących powołaniu danego sędziego Sądu Najwyższego (w tym ewentualnych wadliwości procedury nominacyjnej) i jego postępowania po powołaniu, które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności, ale konieczne jest także wskazanie okoliczności świadczących o tym, że deficyt ten może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22). Należy też podkreślić, że okolicznościami towarzyszącymi powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 u.SN nie są okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), lecz indywidualne okoliczności powołania, dotyczące konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności. Tym samym podważenie niezawisłości lub bezstronności sędziego nie może opierać się np. na stwierdzeniu, że sędzia został powołany na wniosek KRS ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie

Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Przywoływanie tej okoliczności we wniosku stanowi naruszenie normy z art. 29 § 4 u.SN. Konieczne jest zatem powołanie jeszcze innych okoliczności (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 lutego 2023 r., I ZB 44/22).

Co więcej, na podmiocie składającym wniosek o stwierdzenie standardów niezawisłości i bezstronności ciąży obowiązek obiektywnego wykazania, że istnieją uzasadnione wątpliwości co do wskazanych przymiotów. Nie mogą mieć one charakteru abstrakcyjnego lub ograniczającego się wyłącznie do subiektywnego przeświadczenia podmiotu składającego wniosek, że istnieją powody świadczące o braku niezawisłości i bezstronności sędziego. Niedopuszczalne jest również wyprowadzanie wniosków, które byłyby sprzeczne z zasadami logicznego myślenia oraz doświadczeniem życiowym. Konieczne jest zatem wskazanie takich twierdzeń i dowodów, z których można realnie i obiektywnie wyprowadzić zastrzeżenia podniesione we wniosku.

Stanowczo należy podkreślić, że wniosek, o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN, nie stanowi alternatywy dla wniosku o wyłączenie sędziego z powodu występowania okoliczności tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie (art. 49 k.p.c.). Ustawodawca w sposób stanowczy wskazuje, że wniosek wniesiony w trybie art. 29 § 5 u.SN dotyczy wyłącznie okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego Sądu Najwyższego i jego postępowania po powołaniu. Niedopuszczalne jest zatem powoływanie się na okoliczności, które dotyczą zdarzeń niezwiązanych z powołaniem sędziego, jak również takich, które miały miejsce przed powołaniem na wskazany urząd, czy nawet po powołaniu, ale nie związanych z konkretną sprawą, której wniosek ów dotyczy. W ich przypadku możliwe jest bowiem złożenie wniosku we wspomnianym zwykłym trybie, przewidzianym dla procedury cywilnej.

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni nie spełniła wymogu, o którym mowa w art. 29 § 9 u.SN w zw. z art. 29 § 5 u.SN.

Wnioskodawczyni w żaden sposób nie odniosła się do okoliczności, które dotyczyłyby bezpośrednio SSN Kamila Zaradkiewicza zarówno przy jego powołaniu na urząd sędziego SN, jak i jego postępowania po powołaniu i które miałyby wpływ na rozpoznawanie sprawy wnioskodawczyni.

Powołując się na okoliczność powołania sędziego na urząd sędziego Sądu Najwyższego przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa uchwałą nr 330/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r., wnioskodawczynie nie przytoczyła żadnych argumentów (ani tym bardziej dowodów na ich poparcie) świadczących o tym, że po powołaniu Kamila Zaradkiewicza na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego miały miejsce zdarzenia lub zachowania świadczące o braku jego niezawisłości lub bezstronności w sprawie rozpoznawanej przez sędziego.

Ponadto, powołując jako okoliczności uzasadniające wniosek wypowiedzi sędziego na portalu [...], nie wykazała, w jaki sposób rzutuje to na niezawisłość i bezstronność sędziego.

Mając na uwadze powyższe, skonkludować należy, że wnioskodawczynie, wskazując te dwie sytuacje, mające świadczyć o niespełnieniu przez sędziego Sądu Najwyższego Kamila Zaradkiewicza wymogu niezawisłości i bezstronności, nie powiązała ich w żaden sposób z okolicznościami sprawy wnioskodawczynie. Tym samym nie dowiodła, że sygnalizowane przez nią naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności ma wpływ na wynik sprawy.

W takim stanie rzeczy konieczne stało się uznanie, że wniosek zawiera braki konstrukcyjne, które przemawiają za koniecznością jego odrzucenia z przyczyn formalnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 29 § 10 u.SN w zw. z art. 29 § 9 orzeka jak w sentencji.

Grzegorz Pastuszko

(M.M.)

[a.ł]